

Tranes Bladet

Skåne Tranås

Maj

2012

nr 2

TranesBladet

Ansvarig utgivare:

Tranås Ungdomsförening

Ordförande:

Lars Olof Glifberg

Redaktionen:

Gunilla Blomberg

0704-86 85 49

Bodil Persson

Esbjörn Berg m.fl.

Omslagsbild:

Vy från Skåne Tranås

Åsa Blomberg

Kontakt

Ordförande:

Lars Olof Glifberg

0709-14 44 92

glifberg.1@tomelilla.nu

Medlemsregister:

Anna-Lisa Olsson

0417-202 62

alo.tranes@tele2.se

Vandrarhemmet:

Gerd de la Motte

0417-203 30

vandrarhem@

skanetranas.com

Vaktmästare:

Björn Olsen

0733-81 66 64

Lars Olof Glifberg

Foto: Marie Sandgren

Traningar!

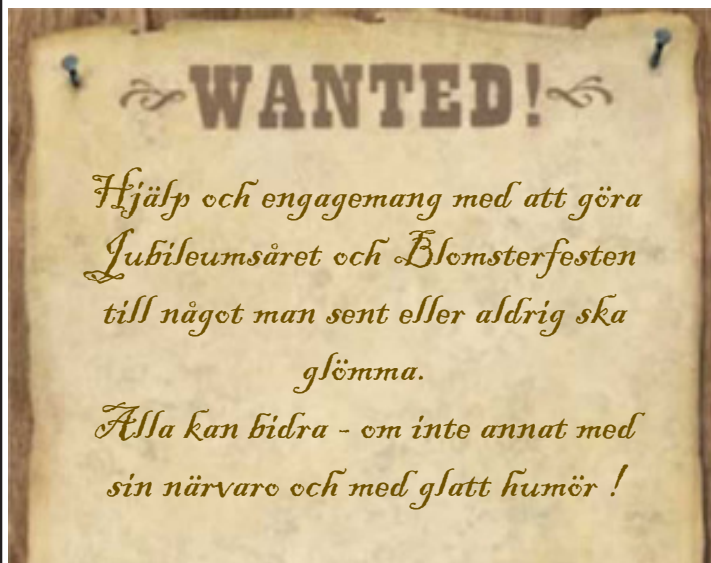
Nu är det snart dags!
Jubileumsåret tog sin
början med att vi firade
den allra första
Tranedagen då vår by
åter blev egen postort.

Påsken och Påskrundan
blev välbesökt.

Valborgsfirandet blev lyckat, mycket tack vare det fina vädret. Många hade samlats vid Dammen och bålet. Våren sjöngs traditionsenligt in och därefter var det drygt 70 besökande på Tranesgården som fick uppleva trollerikonst utöver det vanliga.

Närmast på agendan står Vandrarhemmets 25-års firande den 2:a juni. Därefter firar vi Midsommar, även det traditionsenligt och sedan är det **Blomsterfest**.

Själva 100-års firandet kommer att gå av stapeln efter Blomsterfesten. Vi kommer att gå ut med närmare information om det längre fram.

Blomsterfest

2

Biljetter till Blomsterfesten

Släpps 1/6 och kostar 400 kr /st.

Då ingår entré, sittplats, mat, en öl eller ett glas vin, musik och dans. Musikunderhållningen står **Perikles** med förbandet **Tonight Band** för.

Biljetter kan köpas direkt på Vandrarhemmet.

Biljetterna kan även beställas på telefon: 0722-33 66 00 och ska hämtas samt betalas inom en vecka.

Skåne Tranås

STF Hotell & Vandrarhem

Kl 14 Födelsedagstal

Kl 14 - 16 Tipspromenad

Kl 15 Kaffe & tårta

Kl 16:30 Prisutdelning

2/6

firar vi

25 år !!!

tiderna är cirkatider

Efterfest - Vid 18-tiden tänder vi grillarna vid Dammen.

Ta med nåt gott att grilla + dryck

STF Hotell & Vandrarhem

Vandrarhemmet 25 år

Festsalar & Konferens

Den siste som bodde i Kvarnen var Knut Anderson, mest känd som "Träsko-Knut". Han gick i träskor fram till 1940-talet, sedan blev det trätofflor. Han hade en särskild gång när han gick, han gungade fram. Knut tydde ofta morgondagens väder genom att titta på hur solen och himlen betedde sig. Vintertid såg han på månen - var det en liten ring kring den så blev det stort oväder - var det en stor ring, litet oväder. Ett av barnen i byn frågade honom en gång varför han inte hade någon fru. Då lär han ha svarat: "De va ingen som ville ha mej". Träsko-Knut avled 1967.

Under 1930-talet arrenderades kvarnen av mjölnare Karl Göransson. Han lät bygga den fristående ekonomibyggnad som idag inrymmer tvättstuga, förråd och rummen 10 a och 10 b. Här födde han upp grisar som han utfodrade med förtullad spannmål. På bilden ser vi hur det gamla 5-manna-dasset bärs ut.

Kvarndriften upphörde 1951. Arrendator var Äsperöds Lokalförening och då flyttades rörelsen till det gröna magasinet vid torget.

STF Hotell & Vandrarhem

Vandrarhemmet 25 år

Festsalar & Konferens

Under slutet av 1950-talet inköptes fastigheten av landstingsman Oscar E. Mårtensson, som lät förse den med nytt tak, nya fönster och ny brädling.

1986 köpte Tranås Ungdomsförening Kvarnen och byggde med gemensamma krafter om den till ett modernt Vandrarhem.

Den 14 juni 1987 invigdes Vandrarhemmet i Skåne Tranås.

Det var arbete in i det sista och gräset utanför receptionen rullades ut bara någon dag innan folk strömmade till.

Vandrarhemmet hade då redan "smygöppnat". De första gästerna kom redan i slutet av maj. De då tio rummen med de totalt 35 bäddarna var fullbokade i stort sett varje natt ända fram till själva invigningen.

Att kunna bo i ett stort ljust rum med eget rinnande vatten, fräscha duschar precis utanför, tillgång till eget kök, tvättmaskin och torktumlare för 50 kronor per natt var ytterst tilltalande i en tid då vandrarhem inte förknippades med varken standard eller miljö.

Album med tidningsurklipp från 1986 och fram till dags dato finns nere på Vandrarhemmet för intresserade.

Tranedagen

Den 5:e mars blev Skåne Tranås åter egen postort.

Detta högtidlighölls dagen före på söndagen med ridande postiljon, tal, dockteater, kaffeservering, scouter med aktiviteter på torget och tipspromenad med prisutdelning. Tranås Matklubb stod för soppservering och ornitolog Kurt Ivarsson höll ett föredrag om byns namn, våren och tranan. Det rådde allmän feststämning och Tranedagen uppmärksammades i bl.a YA och Österlenmagasinet. Den femte mars blir lokal flaggdag i Skåne Tranås.

Stort tack till alla som var med och arrangerade!

Aster så långt ögat når !

Uppslutning kring utplanteringen !

Ett tjugotal tappra entusiaster ställde upp när det var dags för utplantering av asterplantorna till Kristi Himmelsfärds helgen. Mellan regnskurarna kom de i jorden, en efter en - många astrar blir det !

Ett jättetack till alla som var med !

Valborg

Traditionsenligt firades Valborg i Skåne Tranås med vårtal, sång, eld och därefter fika, trolleri och chokladjul på Tranesgården.

Vädret var tilltalande och mycket folk hade samlats. Nästan 80 personer roades och fascinerades av Mr Flux och de fantastiska ballongkreationerna.

Ännu en vår är insjungen i byn.

Skåne Tranås - traditionsbärare med sikte på framtiden !

Midsommar

Brydestugan

Av de enkätsvar vi fått in har det visat sig att ett flertal bybor inte känner till Brydestugan, eller vad det är.

Skåne Tranås brydestuga är från 1700-talet. En brydestuga är ett gemensamt hus för linberedning.

När man skördat, torkat och rivit av fröna började själva beredningen av linet. Första momentet var rötningen, d.v.s. man lät linet ruttna (på östskånska "ruddna"). Efter rötningen forslade man linet till brydestugan.

Linet bråkas med linbråga

Att bryta linet innebär att man bröt det i en "bråga" så att linveden skiljde sig från spånadsfibrerna. De som gjorde arbetet kallades brydare eller bryderska.

Längst in i stuan, under jord, ligger torkkrummet. Där breddes linet ut på träspjälor. I denna del av stuan fanns också en eldstad, en kölna eller kyllna. Man kyllnade, d.v.s. eldade kvällen före man började bryta (bryda) linstjälkarna. Kyllnet, bränslet, bestod mestadels av torv från mossen intill.

Linblå linblommor

Linet skäktas med skäkteträ

Linberedningen skedde i följande ordning:

1. Man rycker linet - drar upp med rötterna
2. Linet får torka
3. Man repar, drar av fröerna
4. Man rötar
5. Linet får torka
6. Linet bråkas - yttre stjälvveden tas bort
7. Man skäktar - i skäktstol eller med skäkteträ
8. Man häcklar - kardar från grovt till fint
9. Man spinner
10. Lingarnet är nu klart att väva eller knyppla .

Linkärvar på tork

LEADER projekt - Förstudie "Skåne Tranås går vidare"

Gruppen vid Skånes Mitt

Den 29 mars åkte ett glatt gäng på studieresa till Höör. Där finns nämligen den närmaste "Hälsans Stig". Vi träffade tjänstemän på kommunen som berättade om hur man tänkt och gjort samt hur man löst skötselfrågor och hur man använder sin stig för olika aktiviteter och evenemang. Vi provgick slingan, men blev inte allför imponerade. Däremot tog vi med oss många idéer och tankar kring vad man bör tänka på och hur det kan bli mycket bättre i Skåne Tranås.

Dammluckan i Höör

I Höör fick vi även en personlig visning av Höörs Mölla, den nya leden "Brottets bana", besökscentrum och sommarfik. Även här fick vi med oss en del tankar och idéer som kan vara nyttiga.

Byarundan

Skyltmaterialet till **Tranås Byarunda** är nu framtaget och genomgånet. Själva skyltarna är på gång och om allt går enligt planerna, så blir det premiär till Vandrарhemmets 25-års jubileum.

Till Byarundan ska en attraktiv broschyr/karta tas fram som ska finnas tillgänglig för bybor, vandrарhemsgäster och på de närliggande turistbyråerna.

Skylltar monteras

Blivande skyltar

Byarundan blir en hälsosatsning med syfte att främja promenad och motion i alla åldrar. Samtidigt erbjuder man en aktivitet med ett förhoppningsvis tilltalande kulturhistoriskt tema. Byarundan erbjuder möjligheter till vidareutveckling i olika former.

Enkät

Om man ska döma av antalet enkätsvar, så är engagemanget för byn och dess utveckling ganska ljumt. Av ca 350 utskickade har vi fått in 31 svar. Detta ger en svarsprocent på knappt 9%, vilket knappast ger någon statistisk bild över vad folk tycker. Redovisningen av svaren blir därför inte särdeles djuplodande.

Könsfördelningen är relativt jämn bland de svarande, med en något övervägande del kvinnor. En majoritet är i förvärvsarbetande ålder, vilket är positivt. Det betyder att de som har minst tid ändå tagit sig tid att svara vilket bådär gott. Ungefär 40% av de svarande har bott i Tranås i 10 år eller mindre. Det visar sig också att man i Tranås oavsett ålder vandrar / promenerar i relativt hög omfattning.

En absolut majoritet av de svarande anser att en affär saknas i byn. De allra flesta saknar tillgång till enklare livsmedel, närproducerade varor, ett blandat sortiment, apoteksombud och personlig service - en lanthandel helt enkelt.

En del kommentarer har inkommit. Flera har synpunkter på dammen, bland annat är det många som önskar en fontän. Lekplatsen är det flera som har synpunkter på. Önskemål om pub / enklare matställe samt vandringsled har också framkommit.

..Lanthandel & Pub... **Tankar & Idéer**

Lekplatsen - om man vänder sig till kommunen och bara gnäller, finns risken att lekplatsen helt enkelt tas bort. Risken finns att man med sin begränsade ekonomi enbart tittar på antalet barn och väljer att bygga ny lekplats någon annanstans.

I Malmö hade man motsvarande problem för ett antal år sedan i Bunkeflo. Där valde man att anlägga en egen, annorlunda lekplats - en djungellekplats - med liggande stora träd, gångar och grottor i flätad växande pil, stora stenar m.m. Denna blev så populär bland barn o förskolor - barnen fick ju leka o hitta på själva - så många åkte till Bunkeflo bara för att besöka lekplatsen.

Tänk om.. man istället skulle göra något motsvarande i betong...grottor, kana, tunnel, labyrint, kioskhus, skateramp, bakkbord i sandlådan ....ett hållbart beständigt material som inte behöver klippas, ansas eller underhållas. Då kanske lekplatsen i Skåne Tranås blir ett besöksmål lokalt för barn.....

Teater med TUF

Sedan 1977 har Traningarna haft möjlighet att gemenamt åka på teaterresa. De senaste tjugo åren har resan gått till Fredriksdalsteatern.

Det blir teaterresa även i år, och den 14 juli bär det iväg.

Årets föreställning heter Arsenik o gamla spetsar. "En väl avvägd dos raffinerad, passionerad, skojfrisk och giftig komedi med osedvanlig spetskompetens. Garanterat fri från eftergifter". Föreställningen är en klassisk komedi i nybearbetning. Originalpjäsen hade premiär 1944 och gick i tre år med 1 444 föreställningar.

Mera information finns på www.evarydberg.se

Boka din plats senast 5/6

Kjell Eng 0417-203 67
0703-73 73 51

Information

Tranås ungdomsförening vann inte upphandlingen för skötseln av grönyrtorna i byn. Föreningen ansvarar endast för Torget, Tranesgårdens trädgård, Idrottsplatsen och Gästgivartomten.

En del synpunkter har framkommit gällande lekplatsen. Ängen/Parken ägs av Tomelilla kommun och så även lekplatsen.

LEADER
Landsbygdsutveckling

TUF sponsras av

Sparbanken Syd

Närmast stundar:

2/6 Vandrarhuset firar 25 år

22/6 Midsommarfirande

1/7 Loppmarknad på Idrottsplatsen

19/7 TUF på Tomelilla Marknad

25/8 Blomsterfest "Torgfest" förköp

26/8 Blomsterfest Blomstertåget

Information på
www.skane-tranas.se
och på anslagstavlan

**Du har väl anmält din mailadress till TUF:s
medlemregister?**

**Glöm inte heller att anmäla din nya adress om du har
flyttat!**

Anna-Lisa Olsson 0417-202 62 alo.tranas@tele2.se